

Meri hoiab hoolsaid, toidab tegusaid!

EESTI MEREKOOL

Siseveelaeva laevajuht

EESTI MEREKOOLI ÕPPEKAVA						
Õppekavarühm	TRANSPORDITEENUSED					
Õppekava nimetus	NIMETUS EESTI KEELES: Siseveelaeva laevajuht					
	NIMETUS INGLISE KEELES: Inland waters navigator					
	NIMETUS VENE KEELES: Судоводитель на внутренних водных путях					
Õppekava kood EHISes	129197					
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA				JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA		
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekesk- haridus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
	X					
Õppekava maht (EKAP):	120					
Õppekava koostamise alus:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kutseõppeasutuse seadus 2. Meresõiduohutuse seadus 3. Meretöö seadus 4. Kutseharidusstandard 5. Täienduskoolituse standard 6. Euroopa Nõukogu direktiiv 96/50/EÜ "Siseveeteedel kauba- ja reisijateveo siseriiklike laevajuhtimise tunnistuste saamise ühtlustamise kohta ühenduses" 7. Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus nr 35 12.veebbruarist 2003 "Siseveelaeva laevapere liikmete koolitus- ja kvalifikatsiooninõuded, diplomeerimise kord ning diplomite ja kutsetunnistuste vormid" 					
Õppekava rakendamine (sihtrühmadele ja kasutatavatele õppevormidele) Õppekava rakendatakse kolmanda taseme kutseõppe õppijale ja õpe toimub statsionaarses, koolipõhise õppe vormis						
Nõuded õpingute alustamiseks Puuduvad						
Nõuded õpingute lõpetamiseks <ol style="list-style-type: none"> 1. On saavutanud järgnevad õpiväljundid: <ol style="list-style-type: none"> (1) Kutse- ja erialased teadmised: <ol style="list-style-type: none"> 1) teab ja tunneb põhjalikult laevajuhi kutseala, sealhulgas rakendab siseveelaeva laevajuhi eriala põhimõtteid, laeva navigeerimise teooriaid, nii tavapärasest kui ka muutuvates olukordades; 2) omab vajalikke teadmisi laeva konstruktsioonist, laeva jõuseadmetest, abimehhanismidest ja – seadmetest; 3) arvutab laeva püstivust, seostab erialaseid teadmisi erinevate laevajuhtimise meetodite, looduse ja matemaatika põhiprintsiipide ja –protsessidega, näiteks ilmatega ning tuule ja hoovuse mõjuga laeva kursile, samuti asukoha analüütiliste- ja koondarvutustega. (2) Kutse- ja erialased oskused ning iseseisvuse ja vastutuse ulatus: <ol style="list-style-type: none"> 1) täitab iseseisvalt laevajuhi kutseala tööülesandeid; 2) vastutab laevas ja sadamas oma tööülesannete täitmise eest. (3) Õpipädevus: <ol style="list-style-type: none"> 1) koostab endale esialgse õpiplaani ja vajadusel korrigeerib seda, lähtudes õppekava õpiväljundidest ja õpetajate soovist; 2) hindab ja analüüsib laevajuhtidele kohustuslikel kursustel ja praktilise tegevuse käigus valmivatel omandatud teadmiste ja oskuste taset, vajadusel otsib koolitajatelt ja juhendajatelt nõu, teavet ja tuge. (4) Suhtluspädevus: <ol style="list-style-type: none"> 1) väljendab ja põhjendab oma seisukohti praktilise laevajuhtimise kui ka suhtlussituatsioonide kohta; 2) kasutab laevajuhtimisalaste probleemide lahendamisel mitmesuguseid infoallikaid, otsib, kogub ja töötleb kogutud laevajuhtimisalast teavet ning hindab kasutatava teabe usaldusväärsust ja tõsust; 3) kasutades erialaainetes omandatud teadmisi, sõnastab ja väljendab oma argumente veenvalt ja kontekstikohaselt nii suuliselt kui vajadusel ka kirjalikult. 						

- 5) Enesemääratluspädevus:
- 1) on võimeline lahendama erialaseid probleeme erinevates situatsioonides;
  - 2) analüüsib oma praktilist tegevust laevajuhina ja tuginedes enesehindamise tulemustele suudab vajadusel oma käitumist muuta.
- (6) Tegevuspädevus:
- 1) käitub tolerantselt ning juhindudes meremeeste eetika- ja käitumisnormidest suudab ennast teostada laevameeskonnas erinevates rollides;
  - 2) juhendab laevapere liikmeid infotehnoloogiliste-, side- ja laevajuhtimise vahendite kasutamisel.
- (7) Infotehnoloogiline pädevus:
- 1) teab infotehnoloogia rolli, võimalusi ja potentsiaalseid ohte nii erialases tegevuses kui olmes;
  - 2) kasutab peamisi arvutirakendusi ning interneti võimalusi nii isiklikel kui tööalastel eesmärkidel;
  - 3) kasutab radar-, elektronkaartide kuva- ja infosüsteeme teabe loomiseks, mõistmiseks ja esitamiseks ning rakendab internetipõhiseid otsingusüsteeme ja muid teenuseid.
- (8) Algatusvõime ja ettevõtlikkuspädevus:
- 1) orienteerub nii mere- kui siseveelaevanduse alases terminoloogias ja kasutusvaldkondades, kasutab erialakirjandust, infotehnoloogilisi ja muid vahendeid oma ideede algatamiseks, teostamiseks ja arendamiseks ning oskab seejuures oma ideid ka kriitiliselt hinnata;
  - 2) omab esmaseid teadmisi ettevõtlusest ja suudab koostada äriplaane;
  - 3) orienteerub Eesti ja teiste maade reederfirmade süsteemis ja tööjõu vajadustes ning lähtudes sellest koostab juhendamisel endale lühi- ja pikaajalise karjääriplaani
  - 4) seostab omandatud laevajuhtimise kutsetaseme erialase ettevalmistuse nõudeid tööturul rakendumise võimalustega.

2. On täitnud õppekava täies mahus ja saavutanud kõigi moodulite õpiväljundite puhul lävendi taseme.

3. Läbinud siseveelaeva laevajuhi ühe aastase sõidupraktika madrusena, laevajuhina või laevajuhi abina sisevete liikurlaeval ja kutsetööna väikelaeval pikkusega 12 meetrit ja enam. Sõidupraktika üks aasta on üks navigatsiooniperiood, kusjuures vähemalt kuue kuu pikkuse navigatsiooniperioodi jooksul peab toimuma keskmiselt vähemalt viis reisi kuus.

4. Sooritanud:

- 1) Siseveelaeva laevajuhi komplekseksami

Õpingute läbimisel omandatav(ad)

Kvalifikatsioon:	Siseveelaeva laevajuht
Osakutsed:	puuduvad

ÕPPEKAVA STRUKTUUR

Põhiõpingute moodulid

Mooduli nimetus ja number	Maht EKAP	Õpiväljundid
Õpitee ja töö muutuv keskkonnas (M-1)	5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seab juhendamisel endale õpieesmärged, arvestades oma võimalusi ning piiranguid 2. Saab aru majanduse toimimisest, tööandja ja töövõtja rollidest 3. Kavandab juhendamisel oma panuse väärtuste loomisel enda ja teiste jaoks kultuurilises, sotsiaalses ja/või rahalises tähenduses 4. Mõistab oma vastutust enesearendamisel ja kutsealase karjääri kujundamisel
SVL ehitus ja teooria (M-57)	3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liigitab erinevaid SVL tüüpe 2. Kirjeldab SVL osasid ja laeva konstruktsiooni 3. Arvutab püstuvust, trimmi ja pingeid 4. Selgitab SVL ujuvuse osalise kadumise korral võetavaid põhilisi

		<p>meetmeid</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Kirjeldab SVL propulsiivseadmeid 6. Kirjeldab SVL kere ja mehhanismide hooldustöid ning laeva klaarimist
SVL masinavärk (M-58)	3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liigitab erinevaid SVL peaenergeetikaseadmeid 2. Kirjeldab SVL jõuseadmete konstruktsiooni 3. Saab aru gaasijaotusdiagrammi mõistest ja selle kasutamisest 4. Selgitab SVL abimehhanismide ja seadmete konstruktsiooni ja kasutamist 5. Kirjeldab SVL elektriseadmeid ja süsteeme ning automaatikat 6. Kirjeldab SVL jõuseadmete ja abimehhanismide hooldustöid ja remonti
SVL navigeerimine (M-59)	4,5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Selgitab navigatsiooni põhimõisteid 2. Omab ülevaadet sisevetel kasutatavatest kaartidest, teeb korrektureid kaartidele 3. Teostab laevatee mahamärkimist sisevete kaardile kasutades leppemärke 4. Määrab laeva asukohta visuaalsete meetodite abil 5. Orienteerub sisevetel vastavalt sisevete laevatee tähistusele ujumärkide ja kaldamärkide järgi 6. Kogub informatsiooni ilmastiku prognoosi saamiseks kõigist võimalikest erinevatest allikatest. Kasutab saadud infot navigeerimisel 7. Teostab teekonna planeerimist, kontrolli ja arvestamist laakimisega 8. Selgitab navigatsiooniseadmete tööpõhimõtteid
SVL juhtimine (M-60)	1,5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab laeva juhtimise, manööverdamise, sildumise ja ankurdamise põhimõtteid. 2. Kirjeldab erinevate koosseisude juhtimise, manööverdamise, sildumise ja ankurdamise põhimõtteid.
SVL lastimine ja lossimine (M-61)	1,5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab laeva optimaalset ja kiiret lastimist ja lossimist.
SVL tegutsemine eriolukorras (M-62)	1,5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab laevas tekkivaid eriolukordasid ning meeskonna ja reisijate tegutsemist vastavalt tekkinud ohule.
Radarvaatlus (M-63)	1,5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kasutab radarplanšetti sellisel tasemel, mis on vajalik tegelikes laevajuhtimistingimustes sisevetel kokkupõrke vältimise manöövrite ohutuks sooritamiseks. 2. Mõistab, milliseid tegureid tuleb arvesse võtta otsuste tegemisel ARPA teabe alusel seoses muude navigeerimisandmetega, selgitab kaasaegsete elektrooniliste navigatsiooni-süsteemide toimimist ning süsteemi vigu.
Meresõidupraktika, laevamotorist (M-50)	12	<ol style="list-style-type: none"> 1. Täidab laevamotoristi praktikaülesandeid
Meresõidupraktika, vanemmadrus (M-30)	12	<ol style="list-style-type: none"> 1. Täidab vahimadruse ja vanemmadruse praktikaülesandeid.
SVL sõidupraktika (M-64)	26	<ol style="list-style-type: none"> 1. Täidab SVL laevajuhi tööülesandeid
Ohutusala baasväljaõpe (M-20)	1,5	<p>Lähtuvalt STCW koodeksi jaotiste A-VI/ 1, A-VI/ 1-1, A-VI/ 1-2, A-VI/ 1-3 ja A-VI/ 1-4 nõuetest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tegutseb merel laeva mahajätmise häiresignaali tuvastamisel vastavalt signaalile ning kooskõlas kehtestatud korrale, rakendab laevalt lahkumise järgses tegevuses ja vees meetmeid

		<p>ellujäämist ähvardavate riskide vähendamiseks.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Kasutab tule kustutamisel tuletõrjetööde iseloomule kohast rõivastust ja varustust ning nõuetekohaseid toiminguid, tehnikat ja tulekustutusaineid. 3. Hindab adekvaatselt meditsiinilise häda-juhtumi korral kannatanute kehalist seisundit, vajadusi ja iseenese ohutust, kasutab õigeid võtteid kannatanule esmaabi andmisel ja transportimisel. 4. Täidab võimalike ohuolukordade korral häireplaanis antud konkreetseid ülesandeid, täidab tööohutuse- ja keskkonnakaitse nõudeid, järgib laeval tõhusa suhtluse, heade inim- ja töösuhete hoidmise põhimõtteid.
ISPS koolitus (M-28)	0,5	<p>Lähtuvalt STCW koodeksi jaotiste A-VI/6-1 ja A-VI/6-2 nõuetest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab laeva turvaplaanis ettenähtud tingimuste tagamist. 2. Märkab turvariske ja -ohte. 3. Teostab laeva korralist turvaülevaatust. 4. Kasutab nõuetekohaselt olemasolevaid turvaseadmeid ja turvasüsteeme.
ECDIS kasutamine (M-27)	1,5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kirjeldab peamisi kasutusel olevaid ECDIS-süsteeme, nende kuvamisomadusi ja andmekasutusstruktuure 2. Selgitab ECDIS-e kuvatud andmete võimalikke vigu ja tavalisi eksimusi andmete tõlgendamisel 3. Mõistab vajadust kasutada erinevaid navigeerimisseadmeid
Vanemmadruse kursus (M-224)	6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nimetab laeva osasid inglise keeles 2. Kirjeldab laevade tüüpe inglise keeles. 3. Teab peast laevatöodes kasutatavat sõnavara. 4. Kirjeldab individuaalseid ja kollektiivseid päästevahendeid. 5. Edastab sõnumeid hädaolukorras. 6. Annab käsklusi ja saab aru talle antavatest käsklustest. 7. Eristab laeva meeskonna liikmeid ja nende ülesandeid. 8. Kasutab IMO meresidepidamise standardväljendeid (IMO SMCP) 9. Kasutab kaitse- ja päästevahendeid õigesti. 10. Peab sidet vastavalt rahvusvahelise mereorganisatsiooni (IMO) nõuetele. 11. Selgitab, kuidas käidelda ohtlikku- ja kahjulikku lasti vastavalt rahvusvahelistele nõuetele 12. Analüüsib põhilisi tekitoid ja operatsioone. 13. Kirjeldab „Rahvusvahelise Laevakokkupõrgete Vältimise Eeskirja (COLREG) – 1972“ osade A, C, D ja lisade I-IV sätteid. 14. Kirjeldab Rahvusvahelise Meremärgistuse ja Tuletornide Administratsioonide Assotsiatsiooni (IALA) poolt loodud ühtsete meremärkide Süsteemi A osa. 15. Liigitab erinevaid laevatüüpe. 16. Kirjeldab laeva osasid ja laeva konstruktsiooni. 17. Arvutab püstuvust, trimmi ja pingeid. 18. Selgitab laeva ujuvuse osalise kadumise korral võetavaid põhilisi meetmeid. 19. Kirjeldab laeva propulsiivseadmeid. 20. Kirjeldab laevakere ja mehhanismide hooldustoid ning laeva mereklaarimist. 21. Selgitab rahvusvaheliste merekeskkonna saaste vältimise nõudeid 22. Kasutab rooliseadme juhtimissüsteeme 23. Kirjeldab navigatsioonivahi pidamise põhimõtteid 24. Kirjeldab laeva sidevahendeid ja alarmsüsteeme

		25. Edastab ja võtab vastu teavet visuaalse signaliseerimise teel. 26. Selgitab vaatleja kohustusi
Laevamotoristi kursus (M-65)	6	1. Selgitab laeva sisepõlemismootorite ehitust ja töö põhimõtteid 2. Teeb kokkuvõtte abimehhanismide ja – seadmete otstarbest, ehitusest, tööpõhi-mõtetest ja para-meetritest. 3. Tutvustab laeva kütuseid, määrdeaineid ja ekspluatatsiooni materjale 4. Kirjeldab kateldes toimuvaid protsesse ja katelde tüüpilisi rikkeid 5. Selgitab laeva elektrivarustuse põhimõtteid, laevas kasutatavaid elektri-jaotus- ning vahelduv- ja alalisvoolusüsteeme 6. Tutvustab laeva remondivajaduse määramist, laeva-seadmete tehnilise seisukorra hindamist ja remondijärgseid katsetusi
Erialane inglise keel II - vanemmadrus (M-53)	3	1. Nimetab laeva osasid inglise keeles. 2. Kirjeldab laevade tüüpe inglise keeles. 3. Teab peast laevatöodes kasutatavat sõnavara. 4. Kirjeldab individuaalseid ja kollektiivseid päästevahendeid. 5. Annab käsklusi ja saab aru talle antavatest käsklustest. 6. Eristab laeva meeskonna liikmeid ja nende ülesandeid. 7. Kasutab IMO meresidepidamise standardväljendeid
Arvuti töövahendina (M-217)	1,5	1. Kirjeldab arvuti komponente 2. Koostab ja vormindab dokumente, tabeleid ning esitlusi 3. Kirjeldab arvutiga töötamise ohtusid
Rakendusmehaanika III (M-202)	3	1. Selgitab teoreetilise mehaanika aluseid 2. Selgitab masinate ja mehhanismide koostisosi ja masinaelementide arvutuste põhimõtteid. 3. Määrab konstruktsioonelementidele mõjuvaid pingeid, jõudusid ja jõumomente
Laevatatavatel sisevetel liiklemise kord (LSLK) ja Euroopa siseveeteede koodeks (M-227)	1,5	1. Kirjeldab LSLK veekogudel laevasõidu ja koosseisude reeglistikku. 2. Kirjeldab laevasõitu ja koosseisude juhtimist CEVNIS-s määratletud veeteedel Euroopas.
Raadioside/ROC kursus (M-228)	1,5	1. Edastab ja võtab vastu teavet GMDSS allsüsteemide ja seadmete abil 2. Osutab raadioteenuseid ohuolukorras

Valikõpingute moodulid

Mooduli nimetus	Maht EKAP
Tehniline joonestamine (M-205)	3
Lukksepatööde praktika (M-207)	3
Merekultuur ja etikett (M-208)	1,5
Eesti keel algajatele (M-209)	1,5
Inglise keel algajatele (M-210)	1,5
Rakendusmatemaatika (M-212)	3
Rakendusfüüsika (M-213)	3
Rakenduskeemia (M-214)	1,5
Terrestiaalne navigatsioon (M-215)	1,5
Füüsiline ettevalmistus (M-225)	1,5
Rannakalur I kursus (M-226)	3
Töökeskond (M-229)	3
Materjaliõpetus (M-230)	2,5

Eesti laevatatavate sisevete lootsindus (M-234)	1,5
Merereostus ja keskkonnakaitse (M-235)	1,5

Valikõpingute maht õppekavas on 22,5 EKAP.

Kutseoskusi süvendavad valikained kinnitatakse õppekavale õpingute algul jaotusplaanis jagatuna tervele õppeajale. Igal õpilasel on võimalus valikainete valikuks õppekorralduseeskirjas sätestatud korras selle õppekava teistest valikainetest kui ka Merekooli teistest õppekavadest.

Õppekava kontaktisik	
ees- ja perenimi:	Indrek Särg
ametikoht:	Tartu filiaali juhataja
telefon:	(+372) 613 5490
e-post:	Indrek.sarg@mereskool.ee
Märkused:	
Moodulite rakenduskavad asuvad kooli kodulehe aadressil: https://mereskool.ee/erialad	

Muudetud 25.05.2021